

detailleret Omtale af, hvad der her skal foretages. Om de Foranstaltninger, som er trufne hidtil, kan det vistnok uden Overdrivelse siges, at de har været for faa og for smaa, og at de i Regelen er kommet vel sent. Jeg tror ikke, at dette er for stærke Ord at bruge. Jeg siger dette ikke, fordi jeg dermed i særlig Grad vil kritisere Regeringen eller navnlig den højtærede Indenrigsminister, som har haft et saa umaadeligt Arbejde med hele dette Spørgsmaals Løsning og sikkert har haft Vanskeligheder at overvinde, som kun de, der har været ham paa nærmeste Hold, er i Stand til at bedømme. Men jeg er tilbøjelig til at tro, at ogsaa den højtærede Indenrigsminister maa indrømme, at det, der er gennemført, er for lidt, for lidt omfattende, og at det i mange Tilfælde ikke er kommet tidnok, fordi den Modstand, der skulde overvindes, forinden man naaede et Resultat, har været for stærkt til, at Foranstaltningerne kunde gennemføres paa det Tidspunkt, da de haardest tiltrængtes. Vi hørte jo i Eftermiddags under den Diskussion, der førtes mellem det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) og den højtærede Indenrigsminister, at den højtærede Indenrigsminister antydede, at man havde forsømt den gunstige Lejlighed til at gennemføre en Foranstaltning af videste Virkning, nemlig med Hensyn til Fragten, og at det var, fordi Regeringen havde mødt en saadan Modstand mod det Forslag, den fremkom med, at den ikke havde kunnet faa det gennemført paa det Tidspunkt, da det kunde have haft den største Virkning. Vanskeligheden ligger naturligvis deri, at de fleste helst vil være fri for at bære Byrderne, og naar endelig Foranstaltningen er blevet gennemført, saa søger man eller saa søger i alt Fald et stort Antal paa forskellig Maade at komme uden om den, og derved bliver disse Foranstaltninger ikke effektive.

Der har under denne Debat ogsaa været talt om Landbrugets Stilling, og navnlig om, hvorledes det store Landbrug har søgt saa vidt muligt at skubbe Byrderne fra sig, og hvorledes de Byrder, der er blevet lagt paa Landbruget, er blevet beklaget i høj Grad af Stor-Landbrugets Repræsentanter. Naturligvis kan man her lige saa lidt som i andre Forhold skære alle over en Kam. Der findes selvfølgelig ogsaa indenfor Gaardmandsstandens og blandt

det store Landbrugs Repræsentanter mange, som har erkendt, at den Ordning, der er gennemført, har været rimelig, og disse har ikke vægret sig ved at bære den Byrde, som er blevet lagt paa deres Skulder. Men det forekommer mig, at man i for høj Grad har ladet enkelte optræde som Stændens Repræsentanter og ladet dem lave det mest mulige Postyr mod den Ordning, der er truffet, og de, som har fundet, at Ordningen var rimelig, og at det ikke var mere, end det store Landbrug let kunde bære, har holdt sig rolige i Stedet for, at de burde have protesteret. Man har i denne Forbindelse ogsaa søgt at faa de mindre Landbrugere med, men de har heldigvis afvist dette Formynderskab og erklæret, at de Byrder, som ogsaa de maatte bære ved Maksimalprisforanstaltningerne, ikke har været større, end at de har kunnet bære dem, og ikke større, end at de fandt, at det ikke var for stor en Andel for dem med Hensyn til at være behjælpelige med at komme over Dyrtidens Vanskeligheder.

Det er blevet anført, at Landbrugets Ofre i Anledning af Dyrtiden kan regnes i hundrede Millioner. Jeg ved ikke, hvor man har det Tal fra, og er derfor slet ikke i Stand til at afgøre, hvorvidt det passer, men jeg kunde dog tænke mig, at man i sine Beregninger har taget adskilligt med, som dog ikke saadan uden videre kan henregnes til de Ofre, som Landbruget har bragt for at hjælpe Smaafolk over Dyrtidens Vanskeligheder. Jeg fik forleden Dag en Meddelelse fra en mindre Landbruger — jeg har for øvrigt ret jævnlig haft Lejlighed til at høre lignende Udtalelser fra Husmændenes Repræsentanter —, som havde leveret to Svin til et Slagteri og naturligvis havde faaet Afregning efter Dagsprisen. Den paagældende mindre Landbruger gik derefter ind paa Slagteriet og fik et halvt Svin med sig hjem, og dette halve Svin fik han til Maksimalpris, medens han, som sagt, fik sine egne Svin betalt efter Dagsprisen. Derved indkasserede denne Mand en Fordel af omkring 18 Kr., og det er selvfølgelig en almindelig Fremgangsmaade, at man efter at have leveret de Svin, man selv producerer, til Slagteriet, gaar ind paa dette og faar Svin med hjem til Maksimalpris. Men hvis disse 18 Kr. og de mange Fordele, som Andelshaverne i det hele taget ad denne